

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Gospodăria preotului

Pastorația este ajutată sau îngreunată în parte și de totalitatea de motive, de preocupări, de relații cari umplu viața preotului în afară de momentele în cari își exercită chemarea preoțească. Dacă complexul preocupărilor și actelor nepastorale e prea străin sau chiar incompatibil cu funcțiunile preoțești, trecerea dela un plan sufleteș la altul se va face anevoios și nedepun, sau cu totul exterior. Iar paguba o vor suferi funcțiunile preoțești cari cer imperios, infinit mai mult decât orice altfel de acte, să fie realizate *cu sufletul întreg*; ele cer de fiecare dată preotului să se aducă jertfă a arderii de tot, holocaust nedivizat în gânduri și dorințe, neumbrit de aripa altui stăpân.

E de datoria fiecărui preot să-și selecționeze și limiteze preocupările nepastorale în așa chip, încât să poată stabili raporturi armonioase, treceri ușoare între funcțiunile lui preoțești și cele de altă natură. Chemarea preoțească trebuie să pună o pecete unitară pe toată viața preotului.

Sunt preoți la cari lipsește această armonie între misiunea lor și celelalte fel de preocupări. De multeori pentru că grijile gospodărești covârșesc activitatea pastorală, încât aceasta e redusă la rolul unei anexe împlinite exterior și grăbit, în pauzele muncii celeilalte. La acești preoți întâlnești o curte și o casă plină de toate dovezile vredniciei lor economice, dar cărți nu se află, doar molitvelnicul aruncat undeva în tindă sau coridor, amestecat în vre-un colț cu toate obiectele pe care de-a fi scoase din uz, în societatea paianjenilor și a necurăteniei. Un astfel de preot e laicizat cu desăvârșire. Nu mai e în el nimic din puterea transformatoare de suflete, cuvăntul lui e rudimentar, fără nuanțe cari să fie scoase din suflet și să meargă la suflet, reminiscențele din cărți și

din Scriptură s'au evaporat. Lângă el stai ca lângă o apă stătută, ca lângă un pom fără fructe. Stângaci în a amesteca în vorbirea lui cuvinte duhovnicești, el vorbește uneori cu multă pricepere despre vite și holde, despre stupi și vii, dar se oprește încurcat de vine vorba despre cele dumnezeiești și sufletești. Dacă gospodăria lui mai e și dezordonată și lipsită de curățenie și de frumusețe, atunci el nu se mai distinge prin nunci de plugarii de rând. Iți lasă impresia unei sări care a putrezit între alimentele pe cari trebuia să le conserve.

De sigur vremurile sunt grele și preotul se vede silit să valorifice pământul pe care-l are, al lui sau ca eclezie. Dar se cere dela el să aducă, și în activitatea gospodărească o notă care să-l distingă ca preot. I se cere să aibă totdeauna sentimentul oarecărei detașări de bunurile materiale, oarecărei independențe, sentimentul că ar putea în tot momentul să se dispenseze de ele fără a se altera în fondul personalității sale. Iar acest sentiment să se manifeste sincer — nu fărnac — atât în cuvinte, cât și în acte. Adecă să fie străină de el lăcomia, nedreptatea, panica în caz de pierdere, bucuria nestăpânită în caz de câștig, concurența brutală cu credințioșii lui. Pe el îl prinde bine seninătatea, calmul în tot ce privește chestiunile materiale.

Nu e de preferat preotul care, trăind în mijlocul satului, nu întreține nici un pic de gospodărie. Aceasta e o altă extremă pe care o întâlnești cu deosebire la unii preoți tineri. Curtea lor e pustie de orice vestigiu economic. Nu țin nici un fel de animal domestic și nu întâlnești la ei nici o unealtă pentru lucrul câmpului. Străini de tot ce umple viața plugarului, ei nu găsesc mijloace de apropiere cu sufletul lui și sunt în imposibilitate

„Hristos în școală“

— Manualul catehetului ortodox pentru școlile primare —

Am anunțat apariția recentă a unui manual, care umple un gol considerabil în predarea învățământului religios în școala primară.

Cartea poartă titlul „HRISTOS ÎN ȘCOALA“ și este întocmită de un priceput catehet, dl D. Călugăr, dela școlile secundare și primare din Sebeș-Alba.

Ori care învățător și, mai ales, ori care catehet trebuie să-și însușească darul de a ști da viața lecțiilor sale. Catehetul în deosebi trebuie să-și încălzească elevii cu sufletească lui căldură. Nici plictisit, nici plicticos, catehetul nostru are să trezească conștiințele formându-le în duhul învățăturilor evanghelice: **EL VA INTRA ÎN CLASA TOTDEAUNA CU LECȚIA DEPLIN PREGĂTITA.** Aceasta e taina, simplă și întreagă, pentru a face în școală creșterea religioasă a școlărilor, dând lecțiilor o notă de viuiciune și de izbândire în Domnul.

Cartea „Hristos în școală“, care vine în ajutorul preoțimii, conține toate lecțiile de religie pentru primele patru clase primare. Insușirile de mare valoare ale manualului merită o cercetare aparte, care nu s'a putut face în timpul scurt ce s'a scurs dela apariția ei.

Putem spune însă de pe acum că el reprezintă punctul cel mai înalt realizat până azi în catihetica noastră de școală primară. Lecțiile sânt dezvoltate după cele mai verificate mostre pedagogice și psihologice, narațiunea vie, plastică, e utilizată ca mijloc principal pentru concretizarea materialului predat.

Preoții noștri vor găsi în acest manual un mare ajutor și îndrumător la lecțiile lor.

Cartea are 532 pagini și costă legată 220 lei. Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu.**

de-a utiliza în activitatea lor învățătoarească comparații și evenimente din viața câmpului, din viața intimă a țaranului. Ei rămân neincadrați în atmosfera vieții dela țară, ca niște piese stridente, inestetice; plugarii îi simt ca atare și se apropie mai greu de ei. Ei nu văd nimic comun între viața lor și a preotului, nimic de care să se prindă pentru a începe o conversație cu el, pentru a ajunge la confesiuni extrapenitențiale. Cuvintele unui astfel de preot ca și viața lui rămân

pentru țărani elemente abstracte, depărtate, străine, neputincioase să pătrundă până la el.

Mai potrivit e ca preotul să întrețină o gospodărie a câmpului, dar nu atât de mare încât să-l copleșească, ci atâta cât îi poate servi ca punte de pătrundere în intimitatea sufletelor păstorite și ca mijloc de educație. O gospodărie mai mică, însă perfect de ordonată și de curată, să se simtă ca stăpânul e un om superior. O grădină cu flori și legume cum nu se găsește

* FOIȘOARA *

Adevărul și minciuna comunismului

(3)

II

Ori, iată că se formează societăți capitaliste, pe cari Marx le socotește ca cele mai rele și cele mai nedrepte. Exploatarea de către o clasă a restului omenirii, aici atinge gradul cel mai mare. Însă, în acest timp, această societate desfășoară forțe productive omenirii, ea creiază puterea și aduce în viață o clasă nouă, necunoscută până acum în istorie — clasa proletariului.

Proletariatul este singura clasă care să fie eliberată de păcatul original al exploataării. El e clasa care creiază toate va-

lorile și bunurile materiale din care trăește societatea omenească. Ea e exploataată, oprimată, complet desmoștenită, privată de foloasele producției, supusă în robia capitalului; însă în ea există o forță crescândă, o putere colectivă, care trebuie să izbucnească după prăbușirea societății capitaliste. Proletariatul este clasa mesianică, chemată să fie liberatoarea omenirii, identificată cu întreg adevărul omeneș; ea nu e numai o clasă în sine, ci e chemată să regenereze societatea. Ideea mesianică a proletariului este împreună de aceea a eliberării celor oprimați, a realizării visului de dreptate socială, triumfului unei omeniri organizate din punct de vedere social. În definitiv, victoria proletariului este aceea a raționalismului social, înfrângerea forțelor iraționale ale lumii. Ceeace e irațional, obscur, misterios este izgonit din viață.

Această victorie pune capăt anarhiei pe care Marx o denunța că există în inima societății capitaliste. Proletariatul este dotat cu toate virtuțile. Se știe că acest proletariat al lui Marx nu este clasa muncitorească așa cum ne arată experiența; el reprezintă o idee, un mit, asemenea cu ceeace a fost pentru Rousseau mitul democratic, deși se deosebesc cu totul în conținutul lor. Proletariatul comunist este în principiu opus democrației formale. Acest mit al proletariului posedă o forță energetică, dinamică în sensul cel mai înalt, explosivă. „Proletariatul“, ideea mit, e cea mai înaltă dintre valori — binele, dreptatea și puterea mântuitoare.

Deosebirea dintre „proletariat“ și „burghezie“ nu constă, cu atât mai mult, în constatarea empirică a faptului; ea e înainte de toate o apreciere, o judecată. Lupta

de clase angajează exclusiv o judecată de valoare, mai mult decât oricare element al teoriei marxiste. Marx n'ar fi ajuns la această conștiință a clasei, dacă n'ar fi purtat în el prețuirea a ceeace e nobil și a ceeace e josnic, a „binelui“, și a „răului“. În temelia doctrinei sale, ca de altfel în toate doctrinele revoluționare externe, respiră o suprațevire a dualismului manichean, a contrastului violent dintre imperiul zeului bun și aceea a zeului rău. Dualism care trebuie învins prin victoria proletariului, pe care Marx, (e foarte important de-a o constata) în același timp îi atribue chemarea mesianică, îl investeste efectiv cu toate caracterele poporului ales al lui Dumnezeu. Karl Marx era evreu, ieșit complet din credința părinților săi, însă impregnat, cu atât mai mult, în conștiința sa de speranța mesianică a

în tot satul ca să vină gospodinele să învețe dela maica preoteasă; câteva vite bine întreținute; câteva bucăți de pământ lucrate model și servind ca loturi de experiență pentru tot ceace ar vrea preotul să introducă în preocuparea sătenilor. Să pună artă în toată gospodăria lui și să-i fie lucrul în ea mai mult un prilej de odihnă după munca intelectuală, un prilej de odihnă a sufletului și de înobilare a lui, pu-

nând în lucrare fantazia creatoare de frumos.

E păcat că în școlile teologice actuale nu se află și o oră de economie. În mare parte aceasta e cauza că unii preoți tineri disprețuesc ocupațiile agricole, izolându-se de miezul vieții sătești, sau le practică fără artă și fără silința de-a le pune în slujba pastoralității.

Dr. D. STĂNILOAE

Probleme, fapte, comentarii

Legea, pentru inventarierea averilor și veniturilor, aparținând bisericilor naționale și celorlalte culte, s'a votat cu unanimitate și s'a promulgat prin Monitorul Oficial din 17 Iulie 1934.

Această lege, al cărei proiect a fost întocmit de dl Al. Lapedatu, ministrul cultelor, va avea să pună temeiuri nouă și echitabile în raportul material dintre culte și stat, înlăturându-se nedreptățile săvârșite până acum față de biserica ortodoxă.

Zilele acestea s'au trimis tuturor autorităților bisericesti instrucțiile și formularele necesare executării acestei legi, — lucrare ce are să fie terminată până la sfârșitul anului curent. —

Privitor la ajutoarele acordate bisericilor din partea statului, autoritățile noastre bisericesti au stăruit neîncetat asupra aplicării principiului de *proporționalitate* în distribuirea lor, așa cum cere art. 31 (până acum rămas pe hârtie) din legea pentru regimul general al cultelor.

Articolul 31 al legii cultelor spune: „Ajutoarele pe care statul le va acorda diferitelor culte, vor fi în raport cu numărul credincioșilor cetățeni români ai lor față de populația totală a țării, cu situația materială a cultelor respective și cu nevoile lor reale”.

Cunoscându-se exact stările materiale ale cultelor, principiul proporționalității se va putea aplica pe bună dreptate în distribuirea ajutoarelor de stat.

Descoperire importantă. Arheologul englez Harvey, având de cercetat țări zidurilor bisericii celei mari a mănăstirii din Vifleem, a descoperit în Iunie cor. la o adâncime de 0.73 m. vechea pardoseală de mozaic a bise-

ricii, datând foarte probabil din timpul împăratului Constantin cel mare și fiind deci cel mai vechi mozaic creștin cunoscut până azi.

Se știa că în prima formă biserica aceasta fusese ridicată de sfânta Elena, mama lui Constantin cel mare, dar renovările ulterioare — mai ales sub Iustinian și Manuel Comnen la 1162 — ascunseseră cu totul urmele primei forme, încât nu se cunoștea nimic din ea.

Descoperirea, cu totul întâmplătoare, a inginerului englez este de aceea cu atât mai importantă.

Bucata cea mai mare de mozaic, așezată în mijlocul bisericii, se întinde dela răsărit la apus, și e lungă de 16.36 m și lată de 6.80 m. Frumusețea, figurile și culorile lui storc admirația tuturor. Culorile sunt de vreo 13 feluri, nuanțate cu o artă neîntrecută. Artistul orientat după modele clasice, precreaște în felurile drepte și curbe se întreține în felurile dând cele mai variate figuri de frunze, de flori, sau pur și simplu de geometrie. Un motiv dominant este svastica.

La capătul bucății acesteia, spre apus, este un patet, celebru de pe acum. Mărimea e de 4.88+4.88 m. E așa numitul mozaic al fructelor, pentru că îl închid de jur-împrejur două cadre de 0.55 m. lățime în care sunt zugrăvite diferite fructe și frunze în mărime și culori naturale. Sunt zugrăvite rodii, pepeni, pere, struguri, mere etc. Într'altă bucată sunt zugrăviți maci și spice, primii ca simbol al morții, ultimele ca simbol al vieții. Numai într'o bucată mică patrată (0.72 m. +0.72 m.), întocmită din petricele roșii și negre, se cuprinde în mijloc inscripția: ΙΧΘΥΣ adică Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ Υἱὸς Σωτὴρ [Isus Hri-

stos Fiul lui Dumnezeu Mântuitorul]. E singurul semn creștin. N'apucase să se formeze o artă a mozaicului cu motive creștine. Meșterii se inspirau din motive arhaice.

Descoperirea aceasta va duce la interesante concluzii în știința arheologiei. D. S.

Ultimele cuvinte ale lui Isus. — Învățăturile asirian Dr. G. M. Lamsa susține — după o informație a ziarelor engleze — că în versiunea acreditată a Testamentului Nou se cuprind vreo 1400 de greșeli care strică sensul. Greșelile acestea ar fi provenit prin multele traduceri din original în limba greacă și mai târziu în cea latină. Astfel cuvintele ultime ale lui Isus: „Eli, Eli, lama sabachtani” n'ar avea să însemne: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m'ai lăsat”, ci: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, destinul meu s'a împlinit”.

Nr. 7567—934 Școl.

Concurs

La Școala de aplicație a școlii normale ortodoxe «Andrei Șaguna» din Sibiu cu începerea anului școlar 1934—35 sânt vacante: 1 post de învățător și 1 post de învățătoare.

Pentru ocuparea acestor posturi, se va ținea la această școală concurs, în conformitate cu deciziunea On. minister al instrucțiunii Nr. 128.506/934, la data de 10 Septembrie c. ora 8 dimineața.

Concursul va consta din: o probă scrisă cu subiect fixat de minister, o probă orală, — colocvium din pedagogie în special și din celelalte materii de învățământ din programul școlii normale și din o probă practică.

Învățătorii resp. învățătoarele, cari doresc a participa la acest concurs, vor înainta cel mult până la 9 Sept. cerere către direcțiunea școlii normale „Andrei Șaguna” din Sibiu, cu dovada:

1. că la examenul de capacitate și definitivat au obținut cel puțin media 8 (opt);
2. că la toate inspecțiile au fost notați cel puțin cu calificativul bine;
3. că n'au suferit nici o pedeapsă;
4. că sânt creștini de legea ortodoxă.

Sibiu, la 24 August 1934.

Consiliul arhiepiscopesc.

lui Israel. Inconștientul este totdeauna mai tare decât conștientul. Pentru el, proletariatul e un Israel nou, liberatorul și constructorul viitoarei cetăți pământești. Comunismul proletarian este o disidență a vechiului hilism evreu. Poporul ales s'a schimbat în clasă aleasă: am văzut că o asemenea idee e esențialmente de ordin religios, știința nu aduce aici, prin nici unul din drumurile ei. Ea e într'adevăr piedecă religioasă. Noțiunea mesianică e totdeauna de origine iudaică, străină gândirii grecești. Astfel este și gândirea mesianică rusă. Ea a furnizat mișcării revoluționare elementul ei cel mai dinamic. Slăbită în fracțiunile social-democratice, cari s'au îmburghezit, ea părea extraordinar de vie în sânul comunismului: comuniștii au sentimentul că timpurile istorice s'au împlinit, că o catastrofă mondială este gata, după care trebuie să se deschidă o nouă eră pentru omenire. De aici energia lor supraomenească. Teoria marxistă a Zusammenbruch-ului societății capitaliste este într'adevăr credința în Judecata din urmă. Căci este un element eshatologic în tot comunismul revoluționar: ideea că la o oră prezisă se va deschide o prăpastie, care va despărți timpul în două. Aceasta este ceea ce germanul Tillisch, teoreticianul socialismului religios, definea prin numele de *Kairos*, erupțiunea eternității de timp. Terminologia superficială a filosofiei

materialiste este nepotrivită pentru a exprima aceste dedesupturi profunde ale marxismului; totuși ele rămân în inconștientul său și constituie veritabila lui formă.

În ele se sfarmă robia determinismului, apărând în evoluție o deslegare a continuității: piedecile sânt învinse, împărăția necesității de cea a libertății, istoria propriu zisă s'a închis — și începe supraistoria.

În revoluția rusă s'au întâlnit și împreunat două curente mesianice: mesianismul proletariului și mesianismul poporului rus. Poporul rus s'a identificat cu proletariatul, cu care, din punct de vedere practic, nu poate coincide. În sufletul poporului rus, însă din îndepărtatul său trecut era în stare latentă un sentiment profund al chemării sale religioase. — În veacul al XV-lea, călugărul Filoteiu a elaborat teoria unei a treia Rome, Moscova: după căderea imperiului bizantin, Rusia a rămas în lume singurul refugiu al credinței ortodoxe, al credinței curat creștine, pe care toate celelalte popoare au falsificat-o. Moscova e a treia Romă, Roma nouă și ultima. Concepția mesianică a poporului rus a rămas în decursul timpului, prin mijlocul metamorfozelor și în special în timpul cumplitei crize, care a fost schizma veacului al XVII-lea. Ocrotită și transformată de aripa stângă a schizmei, ea a fost transmisă în secolul al XIX-lea în sferile înalte intel-

tuale, la scriitori și gânditori. Sub o oarecare formă o găsim printre revoluționari, în special la anarhistul Bakunin. Sentimentul mesianic al lui Dostoevski se exprimă în definițiunea poporului rus ca poporul purtător de Dumnezeu. Cât despre scriitorul Leontiev, pierzând credința în chemarea religioasă a compatrioților săi, el credea că poporul rus poartă în sânul său pe Anticrist, ceea ce înseamnă că l-a investit cu un fel de mesianism întunecos. Bolșevismul e ultima înfrumusețare a mesianismului rus, o înfrumusețare atee: el crede că lumina vine dela răsărit, că flăcările revoluției rusești vor lumina întunecimile burgheziei din occident. Poporul rus n'a realizat ideea sa veche despre o a treia Romă, și Rusia imperială a rămas foarte departe de ea. Însă în locul celei de a treia Romă, ea a realizat a treia internațională. Si în această a treia internațională, trebuie să se pecetuească unirea funestă a ideii mesianice, propriu rusească, cu ideea mesianică internațională și proletariană. Cu toate că a fost o revoluție națională, totuși revoluția rusă a răsvrătit ideile proletariului internațional. Această religie comunistă, care nu e de origine rusă, s'a resfrânt în formele gândirii religioase rusești. Gândire, care consistă înainte de toate în așteptarea îndeplinirii împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Bibliografie

Anuarul liceului „Principele Nicolae” din Sighișoara, pe anii 1929/30—1932/33, de H. Teculescu, director. Sighișoara 1933, pagini 431, preț: Lei 100.

Mărturisesc că n'am mai văzut un Anuar de liceu atât de impunător ca cel de care scriem. Dacă uiți să citești titlul în întregime și consulți deadreptul materialul din el, rămâi cu convingerea că ai în față rezultatul muncii științifice dintr'o instituție universitară în cursul unuia sau mai mulți ani. Se cuprind în el următoarele studii:

H. Teculescu: Educația estetică;
— Al. Botta: Probleme economice;
P. P. Amărășteanu: Aurel Vlaicu;
Gh. Babeș: Din istoricul educației fizice;

H. Teculescu: Sicriul lui Despot Vodă;

E. Adorján: Românii în opera lui M. Jókai;

Fl. Prodan: Procesul Memorandului;

Z. Török: Coralii. Cercetări geologice în județul Târnava-mare;

H. Teculescu: Oameni și locuri din Târnava-mare.

Dacă se mai adaugă la acestea câte-o scrisoare în fac-simil, dela dnii N. Iorga, Oct. Goga, M. Sadoveanu, I. Bianu, I. A. Basarabescu, Cincinat Pavelescu, contribuția unui elev și cronica școlară, se poate avea o icoană despre bogăția materialului din acest Anuar.

Approape fiecare profesor și-a adus o contribuție din specialitatea lui. Toate studiile, întemeiate pe o bogată informație bibliografică, se înfățișează ca cercetări serioase în diferitele domenii științifice.

Trebuie remarcate studiile dlui director, H. Teculescu: „Educația estetică” și „Oameni și locuri din Târnava-mare”. Mai ales ultimul, de proporții impresionante (pag. 225—380), se impune prin soliditatea, erudiția și frumusețea lui literară. Approape fiecare comună e prezentată cu antecedentele ei istorice, înfipte până în epoca dacică, și cu vrednicia ei de astăzi. Fotografii cu ruine de cetăți vechi, cu uși de biserică, cu școale și bărbai iluștri din Târnava-mare, ilustrează durata din vechime și vitalitatea neamului nostru pe aceste plaiuri. Dl director H. Teculescu anunță o monografie completă a jud. Târnava-mare. Credem că studiul de față formează baza solidă a monografiei anunțate.

Studiul dlui Z. Török despre Corali ne închipuim — ca nespécialiști —

III

Comunismul este o manifestație complexă la care nu s'ar putea răspunde cu „da” sau cu „nu”. Am văzut că adevărul și minciuna sânt strâns amestecate în el. Dacă am pune adevărul și minciuna lui pe tablele balanței, am vedea, că în comunism adevărurile sânt numeroase și că minciuna este una. *Însă această singură minciună este așa de grosolană, încât biruește adevărurile.*

Unde rezidă adevărul comunismului? El are, după cum am văzut, diferite aspecte. Înainte de toate, un adevăr negativ, e critica civilizației burghize și capitaliste, cu contradicțiile și slăbiciunile ei. Denunțarea unei societăți creștine, stricată, decadentă, adaptată intereselor perioadei capitaliste. În sfârșit, un adevăr pozitiv, care se manifestă în organizarea și orânduirea economiei, de care atârna viața indivizilor, și care nu mai poate fi considerată ca un joc al intereselor și al arbitrarului. Ideea unei economii organizate după un plan și o idee fericită; și păzirea unei libertăți cu totul fictive în viața economică, nu poate decât să dea naștere la grave nedreptăți, și să privești în vele din urmă o întreagă parte a omenirii de libertatea reală. Adevărul comunismului este, că societatea trebuie să fie o societate de muncitori (cu toate că se refuză stabilirea unei ierarhii calitative în lucru). Însă comunismul rus, —

că este iarăși o contribuție însemnată la explicarea formării configurației actuale a solului târnăvean.

Remarcăm la liceul din Sighișoara o preocupare perzistentă pentru ținutul în mijlocul căruia se află și din care crește populația lui de elevi. E în aceasta nu numai o imitare a instituțiilor universitare care se creează în anumite locuri pentru a le studia, ci și tendința de-a crește pe viitorul intelectual mai cu dragoste de locurile lui, de-a evita frecvența desrădăcinare și pustiire individualistă a atâtor din intelectualii noștri, cari învață perfect istoria Franței, sau luptele papilor cu împărații apuseni, dar nu cunosc și nu apreciază viața trecută și actuală de pe locurile în cari trăiește. Corpul profesoral al liceului din Sighișoara înțelege să realizeze ceea ce mult dorită reformă a învățământului românesc care constă în întoarcerea lui la realitățile noastre locale, îmbrămuțând din alte părți doar tehnica mai perfecționată a cercetării.

Nivelul intelectual al întregului liceu din Sighișoara trebuie să fie foarte ridicat, căci eruditul studiu și preocupări ale corpului profesoral trebuie să le corăspundă capacitatea elevilor de a-și putea urmări profesorii. Munca ce se desfășoară acolo ar fi ideal să o vedem molipsind toate școlile noastre. Harnicului director dela liceul din Sighișoara i se cuvin toate felicitările pentru opera pe care o realizează într'un ritm tineresc și în duhul celor mai optimiste nădejdi în viitorul neamului românesc.

Preoții noștri, în deosebi cei de pe Târnave, dar și cei din alte părți, cari doresc să aibă un model de cercetare a trecutului comunelor lor, se vor sili să ajungă în posesiunea unei atât de prețioase cărți.

Dr. D. Stăniloae

Nr. 7728—934.

AVIZ

Onor. preoțime e invitată a aduce la cunoștință tinerilor doritori de a intra în Școala de cântăreți din Sibiu, că termenul de înscriere la această școală s'a amânat până în ziua de 25 Septembrie a. c.

Condițiunile de primire s'au publicat în numărul 31 și următorii ai Telegrafului Român.

Sibiu, la 28 August 1934.

Consiliul arhiepiscopesc.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

care au pus placate în toate stabilimentele sovietice cu această inscripție: Dacă cineva nu vrea să lucreze, el nu trebuie să mănânce, — n'a bănuț că aceste cuvinte aparțin apostolului Pavel. Comunismul spune adevărat, când zice că nu se cuvine să existe exploatarea omului de către om, a clasei de către clasă. Supremația omului asupra forțelor elementare ale naturii nu-i dă dreptul unei supremații a omului asupra altui om.

Este iarăși adevărat că împărțirea societății în clase, care nu duce decât la luptă, trebuie să moară, și clasele să fie înlocuite cu profesiuni. E adevărat că structura politică trebuie să reprezinte nevoile și interesele economice reale. Întreagă critica democrației formale în aceasta constă. Politica trebuie să servească economicul. Însă, ea trebuie să fie împreună cu o concepție generală despre lume, fără de care rămâne fără acțiune. Teoria și practica trebuie să se unească într'o formă superioară de cultură și viață; și în nici un caz elita nu trebuie să piardă baza, să se abstragă dela viața socială.

În sfârșit, egoismul național și izolarea cari provoacă dușmăniile și războaiele trebuie să fie în definitiv învinse, prin o organizație supranațională a omenirii. Comunismul a pus lumea întreagă în fața problemei imense a unei transformări complete de ordin social. Lumea întreagă s'a înflăcărat, e setoasă de reforme, caută o

INFORMAȚIUNI

Aceleași scutiri de taxe. Membrii corpului didactic au favoarea de a fi scutiți de taxe școlare pentru copiii lor în școale. Preoții se știe că predau religia în școalele primare. Ar fi cu dreptate, prin urmare, ca și lor să li se acorde scutiri de taxe la fel cu ale învățătorilor. Ministrul instrucțiunii va încuviința, așa credem, cererea deplin îndreptățită a preoțiilor noastre ortodoxe.

Direcțiunea generală a c. f. r. a aprobat Asociațiunii „Astra” o reducere de 50% pentru participanții la adunarea generală din 8 și 9 Septembrie 1934 la Tg.-Murăș, fără obligativitatea de a prezenta vre-un certificat. Biletul întreg, luat la stația de plecare, este valabil și la reîntoarcere dela Tg.-Murăș. Participanții se vor adresa, cel mai târziu până la 6 Septembrie, Biroului despărțământului Tg.-Murăș (dlui Ștefan Ieremia, șeful serviciului cultelor al primăriei Tg.-Murăș), atât pentru încartiruire, cât și pentru rezervarea biletelor la manifestările artistice și banchet.

În urma intervenirii făcute, direcțiunea generală a c. f. r. a aprobat ca preoții români ortodocși, precum și membrii lor de familie, să poată călători cu 50 la sută reducere pe toate liniile căilor ferate române.

La școala comercială elementară și superioară de băeți din Sibiu înscrierile se fac în fiecare zi. Taxele școlare sunt reduse. În clasa I elementară se primesc absolvenți a 4 clase primare, iar în clasa I superioară absolvenți a 4 clase de liceu, 4 clase normale, și absolvenți ai școlai comerciale elementare. Școala are și internat, amenajat modern, unde elevii primesc o bună întreținere și o serioasă supraveghere, pe lângă o taxă redusă. Informațiuni la direcțiunea școlai.

Aviz școlar. Din partea direcțiunii școlai primare de stat Nr. 1 băeți din Sibiu se aduce la cunoștință, că înscrierile pentru anul școlar 1934—35 se fac zilnic, în zilele de lucru, din 1—10 Septembrie 1934, între ora 8—11 a. m. și 3—5 p. m. în cancelaria școlai.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 2 Septembrie 1934, va predica părintele Gh. Maior.

Locuitorii Sibiului, din părțile inundate, se fac atenți că în urma inundațiilor au fost impurificate fântânile lor. Li se atrage atențiunea să nu folosească apa din fântâni, iar zarzavaturile să le consume numai după ce au fost spălate cu apă din conductă, fiartă în prealabil. Serviciul sanitar al municipiului Sibiu.

Elevi în cvartir. O dnă văduvă de funcționar, fără membri de familie și mai înaintată în etate, — primește pentru anul școlar 1934—35 cu începere dela 1 Septembrie a. c. eleve dela școalele de fete din Sibiu, în completă întreținere pe lângă taxe foarte moderate, dând copiilor îngri-

viață nouă și mai bună. Aici e țaria comunismului, de-a pune problema în întreagă amploarea ei, de-a fi unit în aceeași noțiune teorie și practică, gândire și voință. Întâlnește prin aceasta teocrația evului mediu: supune viața individului scopului universal, a ajuns la noțiunea de-a servi ceea ce era complet dispărut în epoca libero-burgheză, descreștinată. Orce adolescent se sinte însuși constructor al lumii nouă. Ce importă că edificiul nu e decât turnul lui Babel, el va umplea mai puțin viața ultimă a oamenilor de un conținut exaltant. Economia nu mai e afacere particulară, ci mondială. Omul s'a despărțit de viața particulară, el reorganizează lumea. Și ce poate fi mai întărător pentru tinera generație, decât să vadă până la ce punct lumea e plastică, și că se poate așa de comod modela? Comunismul neagă individul izolat, însă îl face atotputernic fiind ca o colectivitate. Orce ființă e chemată la reorganizarea colectivă a lumii. Iar ceea ce trecutul a adus în urma lui, care are atâta putere în occident, istorie, tradiție, sânt aruncate. Crearea lumii începe din prima zi.

Creare nouă căreia, după popoarele occidentale, libertatea însăși e obstacol: libertatea crede să se salveze menținând statul quo contra schimbărilor cari reprezintă o constrângere. Însă comunismul nu înțelege libertatea ca o posibilitate con-

stăntă de alegere, facultate de-a se hotărâ către o direcțiune oarecare. Ea e din contră realizarea deplină a unei energii dirijată într'un senz dat. Iar libertatea alegerii apare ca o slăbitoare și debilitantă pentru voință. Dacă se compară Rusia sovietică cu Franța, de exemplu, se va zice că prima e ținută de constrângere, a doua e patria libertății. Și totuși, în țările libere e un adevăr, că e foarte greu de a reforma societatea într'un senz social, pentru că principiul libertății formale e un principiu conservator. E și acesta unul dintre paradoxele libertății.

În comunismul rus se manifestă o mare putere vitală, putere, care nu trebuie pusă toată în sarcina comunismului, care nu face decât să-i furnizeze temele și simboalele lui. Ea este înainte de toate forța vitală a poporului rus — mult timp oprimat, care-și dă curs liber acum.

Dar încăciunea comunismului e mult mai mare decât adevărul lui, ea vine si-l desfigurează. Ea e din capul locului o minciună spirituală și nu socială. Spiritul comunismului este negația spiritului, principiul spiritual în om; minciuna lui e o minciună atee. Ori, ateismul duce la negarea omenirii; la negarea lui Dumnezeu, la negarea omului. Comunismul a trecut zona mijlocie unde umanismul se menține. El alungă pe Dumnezeu, nu numai în numele omului, cum se întâmplă adeseori, ci în

Nr. 562—1934.

Concurs

În ziua de 5 Septembrie se va ține concurs la școala noastră normală din Sibiu pentru ocuparea posturilor libere de secretar I și secretar II, dela această școală. Sibiu, 30 August 1934.

Director: I. Sandu

Nr. 91—1934

(25) 1—1

Publicație de licitare

Se aduce la cunoștință generală că se dă în antrepriză, prin licitație publică, lucrările de zidărie și dulgherie cari sânt de executat la renovarea bisericii ortodoxe-române din comuna Sita Buzăului.

Licităția se va ține la primăria comunei Sita Buzăului, în ziua de 17 Septembrie 1934 ora 4 p. m.

Ofertele trebuie să fie închise și sigilate, fiind însoțite de garanția provizorie de 5% (cinci la sută) din suma devizului în numerar sau efecte de stat.

Concurenții trebuie să dovedească, că au cel puțin examen de maestru zidar respective dulgher.

Domnii concurenți pot lua informațiuni pentru condiții la Oficiul parohial din comuna Sita Buzăului.

Sita-Buzăului, la 28 August 1934.

Președinte: Secretar:

Preot Olimpiu Russu Gh. I. Russu

Nr. 217—934 prot.

(45) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Cîsnădie, protopopiatul Sibiu, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt:

1. Integritate dela stat.

2. Stola obișnuită.

3. 15 jugăre sesiune parohială acordată prin reforma agrară.

Concurenții vor înainta cererile de concurs însoțite de actele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termen și vor prezenta totodată permisiunea de a concura dela autoritatea supremă, și cu încuviințarea subsemnatului se vor prezenta și în parohie.

Sibiu, 1 August 1934.

Emilian Cioran

protopop.

Nr. 92—1934.

(24) 1—1

Publicare de licitare

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 17 Septembrie 1934 ora 10 a. m. se va vinde în localul primăriei Sita Buzăului prin licitație publică pe unitate de produse fasonate următoarele materiale lemnoase, proprietatea bisericii Sita Buzăului:

1. Cantitatea de circa 1312 m. c. lemn de brad;

2. Cantitatea de circa 2255 m. c. lemn de fag;

3. Cantitatea de circa 16.538 m. str. lemn de fag, cu prețul de strigare de Lei 352.875.

Vânzarea se va face pe lângă respectarea condițiilor specificate în articolul 88—110 din Legea contabilității publice, cu aplicarea condițiilor generale de exploatare a pădurilor statului publicată în Monitorul Oficial Nr. 106 din 12 August 1912 precum și a caetului de sarcini, de conținutul cărora amatorii pot lua cunoștință la primăria comunei Sita Buzăului și la ocolul silvic din Intorsura Buzăului.

Garanția provizorie va fi de 10% din suma oferită.

Sita-Buzăului, la 28 August 1934.

Președinte: Secretar:

Preot Olimpiu Russu Gh. I. Russu

Nr. 569—1934.

(44) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a, Teliu, protopopiatul Oituz, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Integritate salarului dela stat conform coalei B și a studiilor de bază a noului ales.

2. În lipsă de casă parohială, parohia se obligă a achita chirie pentru locuința parohului, până la cumpărarea, sau construirea casei parohiale.

3. Sesiune parohială veche 3 jugăre 1478 st. □ arătar, cal. I și 7 jug. fanaț de pădure primit prin reforma agrară, precum și folosința grădinei parohiale, de lângă cimitir.

4. Una ferdelă de porumb strujit dela fiecare familie, ear dela văduvi și văduve jumătate.

5. Patru stânjini lemne, din pădurea bisericii, tăiate, făcute metri și aduse în magazia parohiei.

6. Stola fixată în adunarea parohială din 26 Mai 1929 și în ședința consiliului parohial din 25 Iulie 1934.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc în termen. Concurenții se vor prezenta în parohie în o Duminecă sau sâmbătoare spre a face cunoștință cu enoriașii, având prealabila încuviințare a oficiului protopopesc. La cererile de concurs se va anexa autorizația de candidare a I. P. S. Sale.

Poiana-Sărată, jud. Treiscaune, la 25 Iulie 1934.

Oficiul protopopesc ortodox-român în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Rafiroiu

protopop.

numele unui al treilea principiu, în numele colectivității sociale, al divinității celei nouă. Și, prin urmare el respinge deasemenea tot ceea ce se cheamă „mitul” creștin. Punctul extrem la care umanismul n'a ajuns niciodată. Căci mitul creștin, nu cuprinde numai mitul lui Dumnezeu, ci și mitul omului, mitul Dumnezeu-omului. Mit în doi, din care au voit mai întâi să alunge numai o jumătate, mitul divin — menținând partea omenească. Omul este gândirea și creațiunea lui Dumnezeu, chipul și asemănarea lui; în aceasta constă demnitatea și valoarea lui absolută. Dialectica umanistă, alungând pe Dumnezeu, păstra în om această asemănare divină pe care el întemeia valoarea lui. Acest fapt îl exprimă cu destulă putere și tărie în filosofia antropologică a lui Feuerbach. El neagă pe Dumnezeu, schimbă teologia în antropologie, însă omul mai posedă încă toate caracterele lui divine. Omul a creat pe Dumnezeu după chipul său. Aceasta e adevărul creștin răsturnat.

Poporul celce ședează întru întunecare a văzut lumină mare, și celorce ședeau în lăturea și în umbra morții, lumină a răsărit lor. De atunci a început Isus a propovedui și a zice: Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

(Matei 4, 16—17).

